

Abû al-Hasan al-Shushtarî

GEDICHT

Ik ben geenszins gebouwd voor het werk van een ezel
die men beukt op zijn rug; ook al kan hij niet meer.

Maar ik heb geen geliefde die zoet en meegaand is.

Ik had gezegd: 'Kom bij mij, je krijgt ruimschoots je deel!'

'Wat gaan we dan doen?' vroeg hij lief en zachtvaardig.

Hij verscheen en verpletterde mij zoals God het de berg
deed; hij ving mij en hing mij een voederzak om,

trok mijn kleren uit, nee, rukte ze mij van het lijf

en haalde – mijn God! – van zijn ezel het zadeltuig los,

nam het uiteen en bond het weer vast op mijn rug.

Hij dwong mij tot lopen. Het tuig deed mij pijn,

het schuurde mijn huid; ik bleef staan en hij roste mij af.

Hij trof mij tussen mijn vlees en mijn bloed.

Hij nam weg het bewustzijn van wie ik was en hij.

Hij randde mij aan, tot mijn verzegelde slot.

Toen zei hij, en trok mij aan mijn oren:

'Kom, open nu dat slot eens!'

Gods wil geschiedde; ik gaf me en liet me gaan.

Darop bezat hij mij, en zo bezat ik hem.

Ik dwaalde door het Zijn en liep de Weg.

Ik was daar als een schildpad op het droge,

er was geen ander, geen spion of vriend.

Hij zei: 'Zoek mij op bergen en in dalen,

ik ben bij je, en zal toezien op je trouw.

Ik ben oost en west, de uiteinden der aarde.

Ik ben Aleppo, Homs en Akka, ik ben de Abû Qubays en Mekka.'

Al-Shushtarî werd geboren in 1212 te Guadix in Spanje, als zoon van een hoge functionaris. Hij zelf maakte ook carrière, maar na zijn bekering tot het sufiïsme, de mystiek van de Islam, verzaakte hij alle rijkdom en zong zijn liederen op de markt. Na veel omzwervingen en ook enkele bedevaarten naar Mekka is hij in 1269 gestorven bij Damiate in Egypte.

Enkele kanteekeningen bij het gedicht:

'zoals God het de berg deed': Letterlijk staat er: 'Hij verbrijzelde mijn Sinaï', waarbij men zeker ook aan het achterwerk van de dichter mag denken. De versregel speelt met Koran 7:143: 'Maar toen zijn Heer zich in Zijn glans vertoonde aan de berg maakte Hij deze tot gruis, en Mozes viel bewusteloos neer.'

'en liep de Weg': het mystieke pad.

'geen spion': de spion, die het liefdespaar met argusogen volgt, is een karakter dat dikwijls voorkomt in de Arabische liefdespoëzie; later ook in de Europese minnezang, als *lauzengier* of *Merker*.

'de Abû Qubays': berg bij Mekka.

De Arabische tekst staat in *Diwân abî al-Hasan al-Shushtarî*, uitg. Ali Sâmî al-Nashâr. Alexandrië 1960, blz. 401-402. Een verkorte Franse vertaling door Louis Massignon verscheen in diens artikel 'Recherches sur Shush-tari, poète andalou enterré à Damiette', in *Mélanges offerts à William Marysis*, Parijs 1950, blz. 251-276. Dit artikel is in het Spaans vertaald door Emilio García Gómez en verscheen eerder dan het originele Frans in *Al-Andalus*, 14 (1949), blz. 29-57. Massignons versie van het gedicht is in het Engels weergegeven door Gerald Brenan (G. B. in *Reve's Op weg naar het einde*) in zijn *South from Granada*, London 1957, blz. 170. Bovenstaande volledige vertaling uit het soms moeilijk te begrijpen Arabische dialect van Spanje is van Wim Raven en Wim van Wigen.

Tirade w. 289

1983